

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра воєнного мистецтва факультету підготовки керівних кадрів

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 20 «ТАКТИКА РОДІВ ВІЙСЬК ТА БОЙОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»**

ОПП «Правоохоронна діяльність»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 26 Цивільна безпека

Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Тактика родів військ та бойове забезпечення» є обов'язковою для професійної підготовки ОПП «Правоохоронна діяльність». Вивчається протягом 2-3 семестру на кафедрі воєнного мистецтва.

Метою вивчення навчальної дисципліни – є підготовка офіцера за кваліфікацією магістр безпеки державного кордону з питань застосування бойових підрозділів та підрозділів бойового забезпечення механізованої (танкової) бригади Сухопутних військ ЗС України в різних видах бою, теорії та практики організації забезпечення, підготовки та ведення бою механізованою (танковою) бригадою, що забезпечить їх здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання і проблеми безпеки ділянки державного кордону або навчання та характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Основне завдання навчальної дисципліни – є надання слухачам теоретичних знань та практичних навичок щодо: основ забезпечення бойових дій загальновійськових підрозділів, частин та з'єднань, роботи посадових осіб та організації взаємодії під час застосування загальновійськових підрозділів (частин, з'єднань) при проведенні стабілізаційних дій, у ході оборони та наступу.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН 2 Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, координацію дій угрупованнями військ (сил) під час виконання завдань захисту державного кордону, організувати і планувати роботу прикордонно-представницького апарату в інтересах охорони державного кордону, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності; між підрозділами органу охорони державного кордону, з підрозділами та частинами інших військових формувань, у тому числі іноземними.

Знання:

знати завдання та способи дій підрозділів, частин та з'єднань в загальновійськовому бою; основи забезпечення сучасного загальновійськового бою; зміст та порядок забезпечення підготовки та ведення оборони та наступу механізованою (танковою) бригадою; призначення, склад бойових підрозділів та підрозділів бойового забезпечення, основи забезпечення їх бойового застосування для виконання завдань у загальновійськовому бою та здійсненні заходів щодо боротьби з противником та незаконними збройними формуваннями.

Розуміння:

розуміти зміст документів що містять пропозиції начальників родів військ і служб бригади, необхідних для прийняття управлінських рішень.

Застосування:

усвідомлювати поставлене завдання, оцінювати обстановку, проводити розрахунки та приймати обґрунтовані рішення, організувати взаємодію, всебічне забезпечення і управління щодо всіх видів бойового забезпечення у ході бою та припинення (локалізації) прикордонного збройного конфлікту; організувати бойове забезпечення в під час підготовки та в ході бойових дій.

Аналіз:

розуміти та вміти аналізувати призначення, склад і організаційно-штатні структури підрозділів та частин, основи бойового застосування частин та підрозділів збройних сил зарубіжних країн.

Синтез:

готувати пропозиції посадових осіб механізованої (танкової) бригади щодо організації забезпечення, підготовки та ведення бою.

Оцінювання:

здійснювати оцінку своїх підрозділів, забезпечити ефективне застосування сил та засобів.

ПРН 7 Оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом, органом охорони державного кордону щодо повсякденної та оперативно-службової діяльності в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, оперативно-службові та бойові документи щодо управління органом охорони державного кордону та частинами і з'єднаннями Збройних Сил України, робити усні та письмові звіти та доповіді.

Знання:

знати сутність, зміст, принципи та завдання підрозділів бойового забезпечення механізованої бригади; знати завдання підрозділів механізованої бригади відповідно до видів бойового забезпечення; знати керівні документи щодо планування усіх видів бою підрозділами бойового забезпечення механізованої бригади; знати порядок та строки підготовки (подання) відповідних доповідей за результатами бою підрозділів механізованої бригади відповідно до видів бойового забезпечення.

Розуміння:

розуміти вимоги керівних документів з організації та планування усіх видів бою підрозділів механізованої бригади відповідно до видів бойового забезпечення; розуміти порядок проведення аналітичних донесень за результатами бою підрозділами бойового забезпечення механізованої бригади.

Застосовування:

застосовувати методику підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів, необхідних для опрацювання пропозицій за видами забезпечення механізованої бригади; застосовувати існуючі методики підготовки до прийняття рішень загальновійськовими командирами.

Аналіз:

оцінювати ефективність дій підрозділів бойового забезпечення механізованої бригади; оцінювати обстановку, що склалася у визначений момент часу.

Синтез:

розробляти пропозиції за видами бойового забезпечення механізованої бригади; обґрунтовувати варіанти дій противника та адекватні їм способи виконання завдань підрозділами бойового забезпечення механізованої бригади.

Оцінювання:

оцінювати якість рішень з питань планування усіх видів бою механізованої бригади; оцінювати спроможності підрозділів бойового забезпечення щодо виконання завдань за призначенням.

ПРН 19 Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, ризиків щодо діяльності органу охорони державного кордону, прогнозувати розвиток дій правопорушників, організованих злочинних угруповань та тактику дій з'єднань і частин евентуального противника на ділянці органу охорони державного кордону, рівень загрози, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

Знання:

знати вимоги до оцінки бойових можливостей противника; знати організаційно-штатні структури противника; знати можливі способи дій противника.

Розуміння:

розуміти можливості військ (сил) противника як в цілому, так і по підрозділам (частинам); розуміти можливості противника по застосуванню зброї, переміщенню частин та підрозділів, характеру його дій при різних умовах обстановки; розуміти зміст документів, що розкривають за окремими показниками якісні та кількісні характеристики частин та підрозділів противника.

Застосовування:

застосовувати методики оцінки противника та місцевості в районі майбутніх дій.

Аналіз:

аналізувати бойові можливості підрозділів противника за якісними та кількісними показниками; аналізувати весь потік інформації по противнику з його подальшою фільтрацією та виокремленням найважливішої в обмежених часових рамках.

Синтез:

обґрунтовувати способи виконання завдань підрозділами бойового забезпечення механізованої бригади; обґрунтовувати прийняті часткові рішення начальниками родів військ (служб) механізованої бригади; обґрунтовувати шляхи підвищення якості опрацьовуваних пропозицій з метою підвищення якості рішень.

Оцінювання:

оцінювати бойові можливості підрозділів, що складають угруповання військ противника; оцінювати рівень загрози, що існує, виходячи із кількісно-якісних характеристик підрозділів та частин противника; оцінювати якість та результативність рішень щодо застосування підрозділів бойового забезпечення бригади; оцінювати характер змін у тактиці дій противника; оцінювати уразливість своїх військ виходячи із отриманих даних щодо частин та підрозділів противника.

ПРН 24 Застосовувати оперативно-тактичні розрахунки щодо спроможностей органу охорони державного кордону до виконання завдань за призначенням у всіх формах оперативно-службової діяльності, різних видах бою (бойових дій, операціях), у повсякденних умовах та при ускладненні обстановки, під час припинення (локалізації) прикордонного збройного конфлікту, прикордонних операцій, спеціальних заходів та припинення провокацій на державному кордоні.

Знання:

знати теоретичні основи ведення бойових дій підрозділами бойового забезпечення механізованої (танкової) бригади, закономірності і принципи організації, тенденції розвитку способів застосування в сучасних умовах; порядок роботи посадових осіб механізованої (танкової) бригади щодо організації підготовки та ведення бою.

Розуміння:

розуміти зміст документів, що розкривають за окремими показниками якісні та кількісні характеристики частин та підрозділів.

Застосування:

застосовувати існуючі методики підготовки до прийняття рішень загальновійськовими командирами.

Аналіз:

Оцінювати противника та обстановку, що склалася у визначений момент часу.

Синтез:

обґрунтовувати варіанти дій противника та адекватні їм способи виконання завдань підрозділами механізованої бригади.

Оцінювання:

оцінювати якість пропозицій до рішень з питань планування усіх видів бою механізованої бригади; оцінювати спроможності підрозділів бойового забезпечення щодо виконання завдань за призначенням.

ПРН 25 Аргументувати зміст рішень та планів бойових дій підрозділів механізованої (танкової) бригади, вибір способів виконання ними завдань в різних видах бою та умовах обстановки, заходи всебічного забезпечення, застосування сил та засобів старших начальників в інтересах виконання завдань бригади.

Знання:

знати теоретичні основи забезпечення бойових дій підрозділів механізованої (танкової) бригади, закономірності і принципи організації, тенденції розвитку способів застосування в сучасних умовах; порядок роботи посадових осіб механізованої (танкової) бригади щодо організації забезпечення, підготовки та ведення бою.

Розуміння:

розуміти зміст документів, що розкривають за окремими показниками якісні та кількісні характеристики частин та підрозділів.

Застосовування:

застосовувати існуючі методики підготовки до прийняття рішень загальновійськовими командирами.

Аналіз:

оцінювати обстановку, що склалася у визначений момент часу.

Синтез:

обґрунтовувати варіанти дій противника та адекватні їм способи виконання завдань підрозділами бойового забезпечення механізованої бригади.

Оцінювання:

оцінювати якість рішень з питань планування усіх видів бою механізованої бригади; оцінювати спроможності підрозділів бойового забезпечення щодо виконання завдань за призначенням.

ВИКЛАДАЧ: згідно форми А-4.03

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Знання основ тактики загальновійськових підрозділів, паралельне вивчення дисципліни Тактика та оперативне мистецтво ЗСУ.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, ділянка місцевості польового центру забезпечення навчального процесу, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри: <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=4>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																Форми підсумкового контролю						
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік	
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	ділові ігри (КІПН)	контрольна робота	курсова робота	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота					ІРГР
I	2	1,8	54	30	4	12	14														24				
II	3	1,2	36	30		10				16				4								6		+	
Усього за дисципліну		3,0	90	60	4	22	14			16				4								30		+	

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.
ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях в умовах неповної/недостатньої інформації, суперечливих вимог та зміни умов обстановки	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.
ЗК-7	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації та зміні правового режиму в державі	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.
ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності		
СК-1	Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального та процесуального права у професійній діяльності, та розробляти оперативно-службові та бойові документи	МК2.7; МК4.2.
СК-11	Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності та здатність до діяльності в системі інтегрованого управління кордонами	МК1.1; МК1.4; МК2.1; МК4.1; МК4.2.
СК-18	Здатність ефективно виконувати функції управління органами охорони державного кордону, визначати раціональні параметри оперативно-службової діяльності органу охорони державного кордону	МК1.1; МК1.4; МК2.1; МК4.1.
СК-21	Здатність здійснювати планування застосування підрозділів механізованої (танкової) бригади в різних видах бою та умовах обстановки	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-2	Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, координацію дій угрупованнями військ (сил) під час виконання	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3	МК1.1; МК1.4; МК2.1; МК4.1; МК4.2.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
	завдань захисту державного кордону, організувати і планувати роботу прикордонно-представницького апарату в інтересах охорони державного кордону, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності; між підрозділами органу охорони державного кордону, з підрозділами та частинами інших військових формувань, у тому числі іноземними		
ПРН-7	Оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом, органом охорони державного кордону щодо повсякденної та оперативно-службової діяльності в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, оперативно-службові та бойові документи щодо управління органом охорони державного кордону та частинами і з'єднаннями Збройних Сил України, робити усні та письмові звіти та доповіді	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.
ПРН-19	Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, ризиків щодо діяльності органу охорони державного кордону, прогнозувати розвиток дій правопорушників, організованих злочинних угруповань та тактику дій з'єднань і частин еventуального противника на ділянці органу охорони державного кордону, рівень загрози, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.
ПРН-24	Застосовувати оперативно-тактичні розрахунки щодо спроможностей органу охорони державного кордону до виконання завдань за призначенням у всіх формах оперативно-службової діяльності,	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
	різних видах бою (бойових дій, операціях), у повсякденних умовах та при ускладненні обстановки, під час припинення (локалізації) прикордонного збройного конфлікту, прикордонних операцій, спеціальних заходів та припинення провокацій на державному кордоні		
ПРН-25	Аргументувати зміст рішень та планів бойових дій підрозділів механізованої (танкової) бригади, вибір способів виконання ними завдань в різних видах бою та умовах обстановки, заходи всебічного забезпечення, застосування сил та засобів старших начальників в інтересах виконання завдань бригади	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.7; МК4.1; МК4.2.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Запланована кількість аудиторного навантаження – 60 годин

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин										Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Основи бойового забезпечення підрозділів, частин, з'єднань	4	Л2	Гз2									02	1/1Л(2); 1/2Гз(2); 2/1Л(2); 2/2Гз(2)	8
2	Військова розвідка та іноземні армії	10	Л2	Гз2	Гз2	Сз4							03	4/1Гз(2); 5/1Гз(2); 6/1Гз(2); 7/1Гз(2)	8
3	Авіація в бою	2	Гз2										04	8/1Гв(4); 8/2Гв(4); 8/3Гв(2); 8/4Гв(2); 8/5Гв(2)	14
4	Радіоелектронна боротьба в бою	2	Гз2										10	2/3Гз(2); 2/4Сз(4); 3/1Гз(2); 5/2Гз(2); 5/3Сз(4)	14
5	Бойове застосування артилерії в бою	8	Гз2	Гз2	Сз4								11	6/2Гз(2); 6/3Сз(4); 7/2Гз(2); 7/3Сз(4)	12
6	Протиповітряна оборона в бою	8	Гз2	Гз2	Сз4								12	Дз(4)	4
7	Інженерне забезпечення бою	8	Гз2	Гз2	Сз4										
8	Організація бойового забезпечення в бою	14	Гв4	Гв4	Гв2	Гв2	Гв2								
Диференційований залік		4	Дз4												
Всього		60											Всього		60

Умовні скорочення:

Лекція - Л

Групове заняття - Гз

Групова вправа - Гв

Семінарське заняття - Сз

Диференційований залік - Дз

Заняття, що обов'язкове для оцінювання – Гв4

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
1 курс					
II семестр					
1			4/2	Застосування родів військ та основи бойового забезпечення підрозділів, частин	
	1	лекція	2	Застосування родів військ та основи бойового забезпечення. Навчальні питання: 1. Структура дисципліни Тактика родів військ та бойове забезпечення. Порядок вивчення та звітність. 2. Основи тактики родів військ та організація бойового забезпечення. 3. Принципи застосування підрозділів родів військ в основних видах бою.	[2.1, 2.2, 2.3, 2.6]
	2	групове заняття	2	Організація та здійснення бойового забезпечення механізованого (танкового) батальйону в основних видах бою. Навчальні питання: 1. Види бойового забезпечення механізованого (танкового) батальйону та їх сутність. 2. Організація бойового забезпечення механізованого (танкового) батальйону та його здійснення в різних видах бою.	[2.1, 2.2, 2.3, 2.6]
		самостійна робота	2	Здійснення бойового забезпечення в різних видах бою. 1. Здійснення бойового забезпечення в обороні. 2. Здійснення бойового забезпечення в наступі. 3. Особливості здійснення бойового забезпечення в різних умовах.	[2.1, 2.2, 2.3, 2.6]
2			4/2	Військова розвідка та іноземні армії	
	1	лекція	2	Іноземні армії. Структура та основи застосування формувань. Навчальні питання: 1. Структура, основи тактики формувань збройних сил Росії. 2. Структура, основи тактики формувань збройних сил країн НАТО.	[2.3, 2.4, 3.1, 3.3]

1	2	3	4	5	6
	2	групове заняття	2	Основи військової розвідки в обороні. Навчальні питання: 1. Розвідувальні підрозділи механізованої (танкової) бригади, їх організація та бойове застосування. 2. Мета і завдання військової розвідки в обороні.	[2.6, 2.7, 3.10, 3.13]
		самостійна робота	2	Організація військової розвідки та її здійснення. 1. Органи розвідки в оборонному бою. 2. Управління підрозділами розвідки в ході оборонного бою.	[2.6, 2.7, 3.10, 3.13]
4			2/2	Радіоелектронна боротьба в бою	
	1	групове заняття	2	Радіоелектронна боротьба як складова бойового забезпечення механізованих (танкових) підрозділів. Навчальні питання: 1. Організаційно-штатна структура підрозділів радіоелектронної боротьби. Основи тактики дій в інтересах механізованої (танкової) бригади. 2. Основи планування та порядок застосування підрозділів радіоелектронної боротьби в інтересах дій механізованих (танкових) підрозділів.	[2.6, 2.7, 3.11, 3.14]
		самостійна робота	2	Дії підрозділів радіоелектронної боротьби. Навчальні питання: 1. Дії підрозділів радіоелектронної боротьби з подавлення радіоелектронних засобів противника. 2. Дії підрозділів радіоелектронної боротьби з захисту радіоелектронних засобів від радіоелектронного впливу противника.	[2.6, 2.7, 3.11, 3.14]
5			2/2	Бойове застосування артилерії в основних видах бою	
	1	групове заняття Т	2	Основи бойового застосування артилерії. Навчальні питання: 1. Організаційно-штатна структура бригадної артилерійської групи. 2. Порядок вогневого ураження в оборонному бою. Періоди вогневого ураження та види вогню. 3. Бойовий порядок артилерійських підрозділів механізованої (танкової) бригади та дії в ході оборонного бою.	[3.2, 3.9, 3.10, 3.12]
		самостійна робота	2	Артилерія механізованої (танкової) бригади при підтримці підрозділів на передовій позиції. 1. Організація вогневого ураження в інтересах підрозділів на передовій позиції. 2. Управління вогнем артилерійських підрозділів при підтримці підрозділів на передовій позиції.	[3.2, 3.9, 3.10, 3.12]
6			2/2	Протиповітряна оборона в основних видах бою	

1	2	3	4	5	6
	1	групове заняття Т	2	Основи бойового застосування підрозділів протиповітряної оборони. Навчальні питання: 1. Організаційно-штатна структура підрозділів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади. 2. Організація протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади в оборонному бою. Розподіл підрозділів та засобів протиповітряної оборони за об'єктами прикриття. 3. Дії підрозділів та засобів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади в ході оборонного бою.	[3.4, 3.5, 3.10]
		самостійна робота	2	Бойові можливості підрозділів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади в оборонному бою. 1. Бойові можливості засобів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади. 2. Принципи розподілу підрозділів та засобів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади щодо виконання завдань в оборонному бою.	[3.4, 3.5, 3.10]
7			2/2	Інженерне забезпечення бою	
	1	групове заняття	2	Основи інженерного забезпечення оборонного бою механізованої (танкової) бригади. Навчальні питання: 1. Організаційно-штатна структура підрозділів інженерного забезпечення механізованої (танкової) бригади. 2. Організація інженерного забезпечення механізованої (танкової) бригади в оборонному бою. 3. Розподіл та застосування групи інженерного забезпечення в оборонному бою.	[2.2, 2.4, 2.6, 2.7, 3.6]
		самостійна робота	2	Системи опорних пунктів, рубежів, районів, позицій та інженерного забезпечення механізованої (танкової) бригади. 1. Можливості інженерних підрозділів механізованої (танкової) бригади в оборонному бою. 2. Послідовність проведення та обсяг заходів інженерного забезпечення в обороні.	[2.2, 2.4, 2.6, 2.7, 3.6]
8			14/12	Основні роди військ в бою. Організація та здійснення бойового забезпечення	
				Комплексна тактична задача КТЗ 101 Робота командира бригади щодо організації оборони	
	1	групова вправа Т	4	Робота начальника розвідки щодо висновків з оцінки противника. Навчальні питання: 1. Визначення бойового та чисельного складу військ противника в смузі оборони та можливий характер їх дій. 2. Формування висновків з оцінки противника для доповіді командирів бригади.	[2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 3.1, 3.3, 3.10, 3.13]

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	2	Розрахунок можливостей підрозділів противника в смузі оборони бригади. 1. Порядок визначення імовірних маршрутів руху, рубежів розгортання та виконання задач наступального бою підрозділами противника в смузі оборони бригади. 2. Порядок визначення вогневих можливостей противника в період їх висування, розгортання та переходу в атаку.	[2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 3.1, 3.3, 3.10, 3.13]
	2	групова вправа Т	4	Застосування бригадної артилерійської групи в комплексному вогневому ураженні. Навчальні питання: 1. Принципи формування вогневого ураження артилерії за періодами в оборонному бою. Визначення об'єктів, цілей за вогневими нальотами. 2. Бойовий порядок бригадної артилерійської групи в обороні, оформлення таблиці вогню. 3. Доповідь командира бригадної артилерійської групи пропозицій щодо участі артилерії у комплексному вогневому ураженні.	[3.2, 3.9, 3.10, 3.12]
		самостійна робота	2	Артилерія в комплексному вогневому ураженні механізованої (танкової) бригади в обороні. 1. Оформлення виписки з таблиці вогню бригадної артилерійської групи артилерійським дивізіоном. 2. Підтримка підрозділів на передовій позиції артилерійським дивізіоном із складу бригадної артилерійської групи.	[3.2, 3.9, 3.10, 3.12]
	3	групова вправа Т	2	Застосування підрозділів розвідки в оборонному бою. Навчальні питання: 1. Розподіл сил і засобів розвідувальних підрозділів за органами управління в оборонному бою. 2. Визначення завдань начальником розвідки бригади та оформлення бойових документів.	[2.6, 2.7, 3.10, 3.13]
		самостійна робота	2	Оформлення бойових розпорядчих документів щодо застосування підрозділів розвідки в обороні. 1. Оформлення плану розвідки в обороні. 2. Розпорядження підрозділам розвідки. Підготовка, оформлення та порядок доведення.	[2.6, 2.7, 3.10, 3.13]
	4	групова вправа Т	2	Організація та здійснення протиповітряної оборони в оборонному бою механізованої (танкової) бригади. Навчальні питання: 1. Підготовка пропозицій командира зенітного ракетно-артилерійського дивізіону щодо організації протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади. 2. Бойовий порядок підрозділів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади та визначення їх задач. 3. Управління підрозділами протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади в ході оборонного бою.	[3.4, 3.5, 3.10]

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	2	Оцінка повітряного противника. Варіанти пропозицій щодо замислу бою. 1. Можливості авіації противника в смузї оборони механізованої (танкової) бригади. 2. Підготовка висновків з оцінки авіації противника та доповідь їх начальнику штабу механізованої (танкової) бригади.	[3.4, 3.5, 3.10]
	5	групова вправа Т	2	Пропозиції щодо інженерного забезпечення оборонного бою. Навчальні питання: 1. Інженерна розвідка місцевості в смузї оборони бригади та маршрутів висування підрозділів механізованої (танкової) бригади. 2. Розподіл групи інженерного забезпечення механізованої (танкової) бригади в інтересах оборонного бою. 3. Послідовність проведення заходів інженерного забезпечення в обороні та розпорядча робота начальника інженерної служби механізованої (танкової) бригади.	[2.2, 2.4, 2.6, 2.7, 3.6]
		самостійна робота	2	Рухомий загін загороджень. Застосування в смузї оборони механізованої (танкової) бригади. 1. Склад рухомого загону загороджень, район розташування та порядок дій в оборонному бою. 2. Основні розрахунки щодо своєчасного висунення та розгортання на відповідних рубежах.	[2.2, 2.4, 2.6, 2.7, 3.6]
		самостійна робота	2	Уточнення організації бойового забезпечення після роботи на місцевості. 1. Участь начальників родів військ та служб у проведенні рекогносцировки та організації взаємодії. 2. Уточнення задач підрозділам (елементам бойового порядку) родів військ та служб.	[2.1, 2.6, 2.7, 3.7, 3.8, 3.10, 3.11, 3.14]
Разом за II семестр				Разом 54 год.: аудиторних занять – 30 год.; самостійної роботи – 24 год.	
Разом за 1 курс				Разом 54 год.: аудиторних занять – 30 год.; самостійної роботи – 24 год.	
2 курс					
III семестр					
2			6/2	Військова розвідка та іноземні армії	
	3	групове заняття	2	Основи військової розвідки в наступі. Навчальні питання: 1. Розвідувальні підрозділи механізованої (танкової) бригади, їх організація та бойове застосування в наступі. 2. Мета і завдання військової розвідки в наступі.	[2.6, 2.7, 3.10, 3.13]
		самостійна робота	2	Організація військової розвідки та її здійснення. 1. Органи розвідки в наступальному бою. 2. Управління підрозділами розвідки в ході наступального бою.	[2.6, 2.7, 3.10, 3.13]

1	2	3	4	5	6
	4	семінар	4	Основи військової розвідки в основних видах бою. Навчальні питання: 1. Розвідувальні підрозділи механізованої (танкової) бригади, їх організація та бойове застосування. 2. Мета і завдання військової розвідки в бою. 3. Органи розвідки в бою. 4. Управління підрозділами розвідки в ході бою.	[2.6, 2.7, 3.10, 3.13]
3			2/0	Авіація в бою	
	1	групове заняття	2	Основи застосування авіації у загальновійськовому бою. Навчальні питання: 1. Організаційно-штатна структура підрозділів авіації. Тактика дій при підтримці механізованої (танкової) бригади. 2. Основи планування та порядок застосування авіації в комплексному вогневому ураженні противника.	[3.7, 3.8]
5			6/2	Бойове застосування артилерії в основних видах бою	
	2	групове заняття Т	2	Основи бойового застосування артилерії. Навчальні питання: 1. Порядок вогневого ураження в наступальному бою. Періоди вогневого ураження та види вогню. 2. Бойовий порядок артилерійських підрозділів механізованої (танкової) бригади та дії в ході наступального бою.	[3.2, 3.9, 3.10, 3.12]
		самостійна робота	2	Артилерія механізованої (танкової) бригади в ході висування та розгортання загальновійськових підрозділів. 1. Організація вогневого ураження в інтересах підрозділів що висуваються та розгортаються. 2. Управління вогнем артилерійських підрозділів в ході переміщення пунктів управління.	[3.2, 3.9, 3.10, 3.12]
	3	семінар Т	4	Основи бойового застосування артилерії механізованої (танкової) бригади в бою. Навчальні питання: 1. Порядок вогневого ураження в основних видах бою. Періоди вогневого ураження та види вогню. 2. Бойовий порядок артилерійських підрозділів механізованої (танкової) бригади та дії в ході бою. 3. Участь бригадної артилерійської групи в ураженні противника поза періодами вогневого ураження.	[3.2, 3.9, 3.10, 3.12]
6			6/0	Протиповітряна оборона в основних видах бою	

1	2	3	4	5	6
	2	групове заняття Т	2	Основи бойового застосування підрозділів протиповітряної оборони в наступі. Навчальні питання: 1. Організація протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади в наступальному бою. Розподіл підрозділів та засобів протиповітряної оборони за об'єктами прикриття. 2. Дії підрозділів та засобів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади в ході наступального бою.	[3.4, 3.5, 3.10]
	3	семінар Т	4	Основи бойового застосування підрозділів протиповітряної оборони в наступі. Навчальні питання: 1. Організаційно-штатна структура підрозділів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади. 2. Організація протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади в бою. Розподіл підрозділів та засобів протиповітряної оборони за об'єктами прикриття. 3. Дії підрозділів та засобів протиповітряної оборони механізованої (танкової) бригади в ході бою.	[3.4, 3.5, 3.10]
7			6/2	Інженерне забезпечення бою	
	2	групове заняття	2	Основи інженерного забезпечення наступального бою механізованої (танкової) бригади. Навчальні питання: 1. Організація інженерного забезпечення механізованої (танкової) бригади в наступальному бою. 2. Розподіл та застосування групи інженерного забезпечення в наступальному бою.	[2.2, 2.4, 2.6, 2.7, 3.6]
		самостійна робота	2	Подолання системи опорних пунктів, рубежів, районів, позицій механізованої (танкової) бригади в ході наступального бою. 1. Можливості інженерних підрозділів механізованої (танкової) бригади в наступальному бою. 2. Послідовність проведення та обсяг заходів щодо подолання системи опорних пунктів, рубежів, районів, позицій противника.	[2.2, 2.4, 2.6, 2.7, 3.6]
	3	семінар	4	Основи інженерного забезпечення оборонного бою механізованої (танкової) бригади. Навчальні питання: 1. Організаційно-штатна структура підрозділів інженерного забезпечення механізованої (танкової) бригади. 2. Організація інженерного забезпечення механізованої (танкової) бригади в бою. 3. Розподіл та застосування групи інженерного забезпечення в бою.	[2.2, 2.4, 2.6, 2.7, 3.6]
Диференційований залік 4					
Разом за III семестр				Разом 36 год.: аудиторних занять – 30 год.; самостійної роботи – 6 год.	
Разом за 2 курс				Разом 36 год.: аудиторних занять – 30 год.; самостійної роботи – 6 год.	
Усього за дисципліну				Разом 90 год.: аудиторних занять – 60 год.; самостійної роботи – 30 год.	

ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Закон України “Про державний кордон України”.
2. Закон України “Про Державну прикордонну службу України.”
3. Закон України “Про виключну (морську) економічну зону України.”
4. Закон України “Про оборону України”.
5. Закон України “Про правовий режим надзвичайного стану”.
6. Закон України “Про правовий режим воєнного стану”.
7. Закон України “Про Збройні сили України”.
8. Закон України “Про реформування Збройних Сил України”.
9. Воєнна доктрина України. – Київ: 2004.
10. Стратегічний оборонний бюлетень України на період до 2015 року. – Київ: Аванпост-прім, 2013. – 122.

Базова

1. Бойовий Статут механізованих (танкових) військ Сухопутних військ Збройних сил України, ч.1. Бригада: Командування СВ ЗСУ, 2016.– 240 с.
2. Призначення, завдання, навчальна організаційно-штатна структура та бойові можливості омбр основних сил оборони і корпусу швидкого реагування. Навчальний посібник. – Київ: видання НАО, 2002.
3. Альбом схем з дисципліни ЗДК. Хмельницький. НАДПСУ. 2008.
4. Організаційно-штатна структура об’єднань, з’єднань і частин. Навчальний посібник. – Київ: видання АЗСУ, 1994.
5. Забезпечення дій з’єднань та частин :навчальний посібник / О. М. Шинкарук, А. Б. Мисик. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2017. – 276 с.
6. Бойовий статут механізованих і танкових військ СВ Збройних Сил України, частина II, батальйон, рота. Командування СВ ЗСУ, 2016. – 320 с.
7. Бойовий статут Сухопутних військ ЗСУ ч. III. (взвод, відділення, екіпаж танка), видавець Паливода А.В., Київ, 2015.

Допоміжна

1. Сили спеціального призначення. Курс лекцій. – Хмельницький: видання НАПВУ, 2003р.
2. Бойове застосування ракетних військ і артилерії. Навчальний посібник. – Київ: видання АЗСУ, 2005.
3. Організаційно штатна структура військ «Оранжевих». Навчальний посібник. – Київ: видання АЗСУ, 2013.

4. Бойове застосування підрозділів ППО. Навчальний посібник. – Київ: видання АЗСУ, 2003.
5. Бойове застосування підрозділів ППО. Альбом схем. – Київ: видання АЗСУ, 2003.
6. Інженерне забезпечення захисту державного кордону. – Хмельницький: видання НАПВУ, 2015 р.
7. Службово-бойове застосування авіації. – Хмельницький: видання НАПВУ, 2005 р.
8. Бойове застосування авіації. Навчальний посібник. – Київ: видання АЗСУ, 2005.
9. Артилерійська розвідка. – Київ: видання НАО, 2010.
10. Робота командира бригади щодо організації бою. Навчальний посібник. – Хмельницький: видання НАДПСУ, 2005.
11. Лужанський І. В. Радіоелектронна Боротьба. Навчальний посібник. – Хмельницький: видання НАДПСУ, 2005
12. Кургузкін Г. О. Бойове застосування артилерії в бою (операції). Навчальний посібник. – Хмельницький: видання НАДПСУ, 2003.
13. Розвідка в бою. Т. В. Ковтонюк. Навчальний посібник.
14. М.Н. Ясечко Анализ электромагнитной совместимости средств функционального поражения с радиотехническими средствами. Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил, 2013, випуск 1(34) ISSN 2073-7378.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Рада національної безпеки і оборони України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. Режим доступу: <http://www.rainbow.gov.ua>.
4. Міністерство оборони України [Електронний сайт]: офіційний веб-сайт Міністерства оборони України. Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua>.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивного діалогу.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Слухачі, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли слухач не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо слухач не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, слухачу курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку слухач представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН 1.1	Усне викладення навчального матеріалу (<i>розповідь, пояснення, лекція</i>)
МН 1.2	Обговорення матеріалу, що вивчається (<i>бесіда, дискусія, брифінг, диспут</i>)
МН 1.3	Наочні методи (<i>ілюстрація, демонстрація</i>)
МН 1.4	Практичні методи (<i>лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи</i>)
МН 1.5	Методи самостійного та індивідуального навчання (<i>рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький</i>)
2. Активні методи навчання	
МН 2.1	Ігрові (<i>професійні ігри, професійний тренінг</i>)
МН 2.2	Неігрові (<i>аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу</i>)
МН 2.3	Неімітаційні (<i>групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять</i>)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН 3.1	Інтерактивні методи в малих групах
МН 3.2	Інтерактивні методи в великих групах
МН 3.3	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	

МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний